

Rapport

Rapport betreffende een klacht over de gemeente Beek

Datum: 21 september 2012

Rapportnummer: 2012/154

Klacht

Verzoeker klaagt over de werkwijze van de gemeente Beek ten aanzien van zijn bouwactiviteiten in juni 2010. Hij klaagt met name over de opstelling van de gemeente Beek bij het stilleggen van de bouw. Door dit handelen is hij door de gemeente benadeeld en in een negatief daglicht bij omwonenden komen te staan.

Wat is er gebeurd?

Visie verzoeker

Verzoeker heeft bij het verbouwen van zijn huis in het voorjaar van 2010 vervelende ervaringen met de gemeente Beek gehad.

Hij had een bouwvergunning van de gemeente ontvangen, maar had er niet aan gedacht om zijn burens op de hoogte te stellen van zijn bouwplannen.

Tijdens de bouw gingen de burens klagen bij de gemeente. De gemeente heeft uiteindelijk de bouw in juni 2010 laten stoppen omdat men dacht dat niet conform de bouwvergunning werd gebouwd. In de buurt ging rond dat verzoeker zonder vergunning aan het bouwen was en zich niet aan de regels hield. Aangezien de gemeente niets hiertegen deed, is dit alleen maar erger geworden.

Vervolgens heeft de gemeente hem om een zienswijze gevraagd op het voornemen tot het deels intrekken van de bouwvergunning, waarna de gemeente nooit iets op papier heeft gezet. Verzoeker heeft de gemeente in deze periode meerdere malen om duidelijkheid gevraagd omtrent de intrekking, maar hij heeft dit niet gekregen.

De gemeente heeft uiteindelijk, nadat verzoekers zwager dit bij de Afdeling Bouw en Woningtoezicht heeft aangekaart, een mediation mogelijk gemaakt tussen verzoeker en zijn burens. De mediation is betaald door de gemeente. Men is eruit gekomen en afgesproken is dat de achtermuur van verzoeker nu minder hoog zou worden. De gemeente heeft zich hieraan gecommitteerd.

Ook is iemand van de gemeente eens op een donderdag bij hem geweest en heeft hem gezegd dat hij binnen drie dagen een fundering moest leggen voor een bepaalde muur die vrijstond, omdat de werkzaamheden waren gestopt. Die termijn was onredelijk, maar de gemeente eiste dat, aldus verzoeker. Hij heeft deze aanpassing uiteindelijk pas binnen een week kunnen doen.

Een ander voorbeeld van de werkwijze van de gemeente is dat na enkele maanden er toch weer een klacht bij de gemeente werd ingediend, en dat de gemeente toen pas kwam kijken. De gemeente heeft, volgens verzoeker, hiermee geen pro-actieve houding aangenomen.

Ook is in gesprekken gebleken dat de medewerkers van de gemeente vaak niet op de hoogte waren van zijn zaak, of van de wet- en regelgeving. Verzoeker geeft aan dat hij de wethouder voor leugenaar heeft uitgemaakt.

Verzoeker is van mening dat hij door de werkwijze van de gemeente is benadeeld en in een negatief daglicht is komen te staan bij omwonenden. De gemeente heeft misbruik gemaakt van haar macht en heeft de kantjes ervan afgelopen. Ook is tijdens de klachtbehandeling niet door de gemeente aangegeven wat er is gedaan om herhaling in de toekomst te voorkomen.

Toelichting gemeente

De gemeente heeft een toelichting gegeven op de gang van zaken.

Algemeen

Op 17 mei 2010 is, naar aanleiding van een reguliere controle op 12 mei 2010, verzoeker mondeling gevraagd om even niet verder te bouwen daar de indruk bestond dat een deel van de bouwvergunning op basis van een onjuiste of onvolledige opgave was verleend. Het vermoeden was dat in afwijking van de verleende bouwvergunning werd gebouwd. Dit verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 19 mei 2010. Later bleek dat verzoeker deze brief niet had ontvangen.

Op 19 mei 2010 is in een gesprek met verzoeker en de portefeuilleouder besproken dat door de gemeente werd overwogen om een deel van de bouwvergunning in te trekken.

Op 10 juni 2010 heeft verzoeker een klacht ingediend, en hierover heeft op 14 juni 2010 een bemiddelend gesprek plaatsgevonden. Er is nogmaals benadrukt dat er geen sprake is van (feitelijke) bestuursdwang doch van een verzoek tot stillegging van de bouwactiviteiten betreffende de berging/ overkapping.

De bouwactiviteiten voor de woning konden gewoon doorgaan, aldus de gemeente.

Tijdens deze twee gesprekken moet het verzoeker duidelijk zijn geweest dat de gemeente heeft verzocht om even niet verder te bouwen aan de berging/overkapping. Aangezien verzoeker hieraan gehoor gaf, was er geen aanleiding voor een formele stillegging in de vorm van een bestuursdwangbesluit.

Met betrekking tot het voornemen tot gedeeltelijke intrekking heeft verzoeker aangegeven dat hij ervan afzag om mondeling te worden gehoord onder verwijzing naar zijn reeds schriftelijk ingediende zienswijzen.

Gezien de voornoemde brieven en de gevoerde gesprekken moeten de zaken met betrekking tot de bouwactiviteiten en de mogelijke gedeeltelijke intrekking duidelijk zijn

geweest voor verzoeker, aldus de gemeente.

De gemeente voegt hier aan toe dat er geen intrekingsbesluit is genomen omdat het mediationtraject heeft geleid tot een vaststellingsovereenkomst tussen verzoeker en omwonenden. Gelet op deze succesvolle afronding was een intrekking niet meer aan de orde.

Omwonenden

Naar aanleiding van de start van de bouwactiviteiten hebben omwonenden hun zorgen geuit bij de gemeente over de bouwhoogte van de berging/overkapping alsmede de constructieve veiligheid van het gebouwde. De gemeente is gebleken dat verzoeker voorafgaand aan de start van de werkzaamheden de omwonenden (hoewel niet verplicht) niet c.q. althans onvoldoende heeft geïnformeerd over de hoogte en aard van de bouwwerkzaamheden. Op verzoek van de omwonenden heeft op 26 juli 2010 een gesprek plaatsgevonden tussen de omwonenden en de portefeuillehouder waarin de omwonenden hun zorgen nogmaals hebben geuit. De omwonenden benadrukten dat zij niet c.q. onvoldoende op de hoogte waren van de bouwwerkzaamheden. Zij hebben ook kenbaar gemaakt dat zij daarom niet tijdig bezwaar hebben ingediend tegen de verleende bouwvergunning.

De zorgen van de omwonenden met betrekking tot de hoogte en constructieve veiligheid van de bouwactiviteiten zijn voor de gemeente de directe aanleiding geweest om partijen actief te faciliteren in een mediationtraject met de hoop dat dit het onderlinge vertrouwen tussen de bewoners zal versterken en om gezamenlijk tot een oplossing te komen inzake de omvang en positionering van de berging/overkapping, passend binnen de bouwregels van het geldende bestemmingsplan. Het mogelijke mediationtraject is aan de omwonenden en verzoeker voorgelegd. Beiden hebben aangegeven hiervoor open te staan.

Verzoeker heeft gehoor gegeven aan de door de gemeente geëiste maatregelen inzake de constructieve veiligheid van het reeds gebouwde.

Mediation

Voorafgaande aan de mediation heeft de gemeente aangegeven dat, indien de mediation niet zou leiden tot een aanvaardbare oplossing voor alle partijen, de gemeente de procedure zal starten om de bouwvergunning gedeeltelijk in te trekken. Dit is ook schriftelijk verklaard aan de mediator. De rol en handelwijze van de gemeente werden hierdoor nogmaals schriftelijk verduidelijkt voor de partijen binnen het mediationtraject, aldus de gemeente.

De mediation heeft geleid tot een vaststellingsovereenkomst tussen de deelnemende partijen welke binnen de wettelijke kaders en vergunningen is uitgevoerd. De gemeente

heeft kennis genomen van deze overeenkomst. Nu de mediation succesvol is afgerond was het intrekken van de bouwvergunning niet meer aan de orde.

De gemeente deelt niet verzoekers mening dat de gemeente hem in een kwaad daglicht zou hebben geplaatst c.q. een slechte naam zou hebben bezorgd.

Integendeel, de gemeente is van mening dat zij (actief) het mediationtraject heeft gefaciliteerd om het onderlinge vertrouwen te versterken waarbij ook het uitgangspunt gold dat een gezamenlijke oplossing van partijen voorop stond. In afwachting van de uitkomst van dit traject heeft de gemeente geen actie ondernomen in de richting van verzoeker.

De gemeente vindt de klacht, door tussenkomst van de onafhankelijke klachtencommissie afdoende behandeld.

Fundering

De gemeente geeft aan inderdaad een termijn van enkele dagen te hebben gegeven ten aanzien van een aantal te treffen maatregelen ten aanzien van het fundament van de grondkerende constructie. Uitvoeringstechnisch voorzag de gemeente geen problemen om de van cruciaal belang zijnde maatregelen in een paar dagen uit te voeren. Verzoeker heeft destijds geen probleem gemaakt van deze termijn en de maatregelen uitgevoerd.

Stukken

Uit de stukken blijkt dat de gemeente Beek op 1 juni 2010 aan verzoeker heeft geschreven dat, omdat er in afwijking van de bouwvergunning gebouwd werd, de gemeente overwoog een deel van de bouwvergunning in te trekken. Er werd verzocht om zijn zienswijze en geconstateerd dat verzoeker die al mondeling had gegeven. Van het besluit zou de gemeente verzoeker zo spoedig mogelijk op de hoogte brengen. Op 11 juni 2010 is verzoeker schriftelijk uitgenodigd om zijn zienswijze te komen toelichten.

Bij brief van 21 april 2011 heeft de gemeente de klachten van verzoeker afgehandeld. Hierin wordt onder meer ingegaan op de bevoegdheid van de toezichthouder van de gemeente.

Beoordeling

De Nationale ombudsman toetst deze gedraging aan het vereiste van transparantie.

Opstelling en werkwijze gemeente

Het vereiste van transparantie houdt in dat de overheid in haar optreden open en voorspelbaar is, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de overheid bepaalde dingen doet. De overheid zorgt ervoor dat de burgers inzicht kunnen hebben in de procedures die

tot beslissingen leiden en het hoe en waarom ervan.

In deze zaak speelt de vraag of het overheidsoptreden, ten aanzien van verzoekers bouwwerkzaamheden, zodanig is geweest dat het verzoeker heeft geschaad.

Uitgangspunt hierbij is dat wanneer een overheidsinstantie een bepaalde procedure inzet en dit mondeling en schriftelijk mededeelt aan de burger, het vervolgens op de weg van de overheidsinstantie ligt om daarover duidelijke informatie te verstrekken. De burger moet weten waar hij aan toe is.

In deze zaak heeft de gemeente werkzaamheden in strijd met de bouwvergunning geconstateerd, al dan niet op het spoor gebracht door omwonenden. Op grond hiervan heeft de gemeente de bevoegdheid tot het intrekken van de vergunning. Het is de vraag of de opstelling van de gemeente voldoende transparant is geweest in de richting van verzoeker.

In de brief van 1 juni 2010 geeft de gemeente aan dat de door verzoeker gegeven zienswijze zal worden meegenomen in de afweging met betrekking tot de eventuele gedeeltelijke intrekking van de bouwvergunning, ten aanzien van de overkapping en het tuinhuis en erfafscheiding. Op 11 juni 2010 heeft de gemeente nogmaals geschreven dat verzoeker zijn zienswijze kenbaar kan maken in het kader van een voorgenomen besluit tot intrekking. Hiermee was die procedure formeel opgestart.

Nu verzoeker zijn werkzaamheden had stilgelegd en er dus volgens de gemeente geen beslissing meer nodig was, was het naar het oordeel van de Nationale ombudsman zorgvuldig geweest om dit schriftelijk aan verzoeker kenbaar te maken. De procedure tot intrekking was immers gestart en het ging om meer dan slechts een mondeling verzoek tot stillegging.

De ruimte die de gemeente heeft gemaakt voor oplossing van de problemen met de burens juicht de Nationale ombudsman toe. Maar bij een beslissing tot gedeeltelijke intrekking van een bouwvergunning in verband met werkzaamheden in strijd met een bouwvergunning, spelen belangen van buurtbewoners als zodanig geen rol. Ook om die reden had verzoeker duidelijkheid moeten krijgen over het verloop van de reeds gestarte procedure. De gemeentelijke toelichting dat de beslissing over het intrekken van de vergunning was uitgesteld vanwege de mediation, kan dan ook niet volstaan.

De Nationale ombudsman komt tot het oordeel dat, gezien de inhoud van gemeentelijke brieven, de gang van zaken en de toelichting van de gemeente hierover aan de Nationale ombudsman, er geen sprake is geweest van een duidelijke gang van zaken voor verzoeker. De gemeente had schriftelijk meer duidelijkheid moeten verschaffen over de voorgenomen intrekking.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat verzoeker dan ook terecht klaagt dat de gemeente Beek naar hem toe onvoldoende duidelijk is geweest. In deze zin is verzoeker benadeeld door de werkwijze van de gemeente.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Negatief daglicht

De vragen die voorliggen zijn of de gemeente door haar handelen verzoeker in een negatief daglicht heeft gesteld bij de omwonenden en of de gemeente door haar handelen het risico heeft gecreëerd dat de omwonenden een negatief beeld over verzoeker kregen.

Vastgesteld wordt dat de gemeente is gaan handelen in de periode dat er door omwonenden zorgen en klachten werden geuit over het voorgenomen bouwwerk. Deze samenloop kan niet leiden tot de conclusie dat de gemeente verzoeker actief in een negatief daglicht heeft gesteld. De Nationale ombudsman stelt wel vast dat de gemeente door haar werkwijze het risico heeft gecreëerd dat een negatief beeld over verzoeker ontstond bij buurtbewoners.

Wat hier ook van zij, nu de gemeente heeft ingestemd met een praktische oplossing van de gerezen problemen tussen verzoeker en de omwonenden met de inzet van mediation, kan uiteindelijk niet worden geconcludeerd dat verzoeker door het toedoen van de gemeente in negatief daglicht is gesteld bij zijn burens.

Er is op dit punt dan ook geen behoorlijkheidsnorm geschonden.

Wat betreft het aspect van de bevoegdheid van de betreffende gemeentelijke toezichthouder, stelt de Nationale ombudsman vast dat dit onderwerp in de klachtprocedure van de gemeente aan de orde is geweest. Er had ten onrechte geen publicatie plaatsgevonden. Uit de stukken blijkt dat de gemeente deze kwestie ten aanzien van de bewuste ambtenaar heeft hersteld, zoals de klachtencommissie heeft vastgesteld. Hieraan kan de Nationale ombudsman niets toevoegen.

Wat betreft de stelling dat de gemeente een te korte termijn voor het uitvoeren van maatregelen in de vorm van het leggen van een fundering heeft gesteld, geeft de gemeente - zonder nadere onderbouwing – aan dat de maatregelen van cruciaal belang waren en een korte termijn daarom gerechtvaardigd was. De Nationale ombudsman vindt het gelet op de loop van de gebeurtenissen vreemd dat een dergelijke korte termijn van drie dagen door de gemeente is gesteld. De druk die de gemeente met deze termijn op verzoeker heeft gelegd, is gezien de al langer lopende bemoeienis van de gemeente met de bouw op dat moment, niet te rechtvaardigen. De toelichting van de gemeente overtuigt niet. De Nationale ombudsman komt dan ook tot het oordeel dat deze gang van zaken niet behoorlijk is.

Tot slot heeft verzoeker nog andere voorbeelden van de werkwijze van de gemeente aangevoerd ter illustratie van het onzorgvuldig handelen. Nu de Nationale ombudsman zich tot de kern van de door verzoeker ingediende klacht heeft gericht en hierover een oordeel geeft, ziet hij geen reden om op de zorgvuldigheid van de andere voorbeelden in te gaan.

Conclusie

De klacht van verzoeker over de opstelling en werkwijze van de gemeente is gegrond wegens schending van het vereiste van transparantie;

De klacht dat de gemeente door haar werkwijze verzoeker bij omwonenden in een negatief daglicht heeft gesteld is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer